

SOSYAL BİLGİLER 2. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

1) Aşağıda verilenlerin başına doğru ise “D” yanlış ise “Y” koyunuz.

- 1) ( ) İnsanlar yerleşim yeri tercihlerinde güvenlik konusuna önem vermemişlerdir.
- 2) ( ) Yeryüzü şekilleri, iklim, hayvancılık ve madencilik yerleşmeyi etkileyen doğal faktörlerdendir.
- 3) ( ) Sanayileşme ile kırsal alanlara talep artmış ve yeni iş kolları ortaya çıkmıştır.
- 4) ( ) Nüfusun dağılımı ülkemizin her yerinde aynıdır.
- 5) ( ) Ülkemizde sıcaklığın düşük olduğu yüksek dağlar ve platolar ile yağışın az olduğu alanlar yerleşmenin ( ) fazla olduğu alanlardır.
- 6) ( ) Karasal iklimin etkili olduğu iç kesimlerde ve dağlık alanlarda yerleşme azdır.
- 7) ( ) Konya, Adana, Kayseri, Malatya, Muş gibi illerimiz verimli ovalar üzerinde kurulmuştur.
- 8) ( ) Ulaşım yollarına yakın yerlerde bulunan yerleşim birimleri daha fazla gelişmiştir. İşlek yolların kavşağında bulunan Kayseri, Afyonkarahisar ve Gaziantep gibi illerimiz buna örnektir.
- 9) ( ) Maden çıkarılan ve işletilen yerler hızla büyüme ve gelişme potansiyeline sahiptir. Zonguldak, Ereğli, Karabük ve Batman gibi illerimiz buna örnektir.
- 10) ( ) Gelişmiş ülkelerde toplam nüfus içinde genç nüfusun oranı azalmış, yaşlı nüfusun oranı artmıştır.
- 11) ( ) Tarımda sektöründe çalışan insanlar, bitkisel üretim, hayvancılık, ormancılık vb. alanlarda çalışırlar.
- 12) ( ) Hizmet sektöründe çalışan insanlar eğitim, sağlık, ulaşım, turizm vb. alanlarda çalışırlar.
- 13) ( ) Az gelişmiş ülkelerde tarım sektöründe çalışan insan sayısı fazla sanayi ve hizmet sektöründe çalışan insan sayısı azdır.
- 14) ( ) Gelişmişlik oranımızı iyi eğitim alarak değil, kalabalık bir nüfusa sahip olarak arttırabiliriz.
- 15) ( ) Ülke içinde gerçekleşen göçlere iç göç denir.
- 16) ( ) Hiçbir koşulda insanların seyahat ve yerleşme özgürlüğü kısıtlanamaz.
- 17) ( ) Salgın hastalık bölgelerine girmek ve ya bu bölgelerden çıkmak kısıtlanamaz.
- 18) ( ) Terör ve savaş gibi olağanüstü durumlarda devlet vatandaşlarını korumak için yerleşme ve seyahat özgürlüğünü kısıtlayabilir.
- 19) ( ) Yazının gelişimi üzerine yazılan materyallerin gelişimini etkilememiştir.
- 20) ( ) Avrupalılar kağıt yapımını Uygurlardan öğrenmişlerdir.
- 21) ( ) İnsanlar papirüs, parşömen ve kağıdın bulunmasına rağmen uzun yıllar bal mumu yazı tabletlerini kullanmaya devam etmişlerdir.
- 22) ( ) Mikro işlemcilerin değişmesi ve gelişmesiyle bilgisayarlar daha küçük; daha düşük maliyetli ve daha kolay kullanılabilir hale gelmiştir.
- 23) ( ) Günümüzde ulaşılan bilim ve medeniyet seviyesine birçok milletin katkısı vardır.
- 24) ( ) Orta Çağ Avrupası’nda skolastik düşüncenin etkisiyle bilimsel ilerleme hızlanmıştır.
- 25) ( ) Uzun yıllar Batılı bilim insanlarının icat ettiği sanılan bazı buluşlar ile günlük hayatta kullanılan alet ve cihazlar Türk-İslam bilginleri tarafından yüzyıllar öncesinden icat edilmiştir.
- 26) ( ) Fenikeliler tarafından icat edilen çivi yazısı tarihte bilinen ilk yazı örneğidir.
- 27) ( ) Orta Çağ’daki bilimsel çalışmalar Avrupalı din adamları tarafından desteklenmiştir.
- 28) ( ) XV. Ve XX. yüzyıllar arasında Avrupa’da yaşanan gelişmelerin günümüzdeki bilimsel birikimin oluşmasına katkısı büyüktür.
- 29) ( ) Tales dünyanın yuvarlak olduğu fikrini ortaya atan bilinen ilk kişidir.
- 30) ( ) İyonya Medeniyetinde sağlanan özgür düşünce ortamı sayesinde önemli bilimsel gelişmeler yaşanmıştır.
- 31) ( ) Atatürk, çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak için dünyadaki gelişmelerin takip edilmesine gerek olmadığını söylemiştir.
- 32) ( ) Herkes düşünce ve kanaat özgürlüğüne sahiptir.
- 33) ( ) Bilim ve sanat alanlarında çalışma yapma hakkına herkes sahip değildir.

2) Aşağıdaki boşluk doldurma sorularını cevaplayınız.

Çatalhöyük—tarım -- nüfus yoğunluğu — sanayi – TÜİK – hizmet -- gönüllü göç – 1927 – Biruni – İyonya

Macellan -- beyin göçü – Newton – parşömen – hiyeroglif -- sürekli göç – Ninova -- İbn Sina -- İstanbul

- 1) .....avcı-toplayıcı yaşam tarzından tarım toplumuna geçişin yaşandığı yerleşim yerlerinden biridir.
- 2) .....; Roma, Bizans ve Osmanlı imparatorluklarının yaklaşık 1600 yıl boyunca başkentliğini yapmıştır.
- 3) Ülkemizde nüfus sayımları .....tarafından yapılır.
- 4) Ülkemizde ilk nüfus sayımı ..... yılında yapılmıştır.
- 5) Bir kilometrekare alana düşen insan sayısına .....denir.
- 6) Çalışan nüfusun dağılımı ekonomik faaliyet alanlarına göre....., ...ve .....sektörlerinde çalışan nüfus olmak üzere üçe ayrılarak incelenir.
- 7) İnsanların bulundukları yerleri kendi iradeleriyle terk etmelerine .....denir.
- 8) İnsanların çeşitli nedenlerle bulundukları yeri sürekli olarak terk etmelerine .....denir. Çalışmak için kentlere yerleşmek buna örnektir.
- 9) Eğitim görmüş ve yetenekli kişilerin çalışma ya da fırsat azlığı gibi nedenlerden dolayı ülkesinden başka bir ülkeye yerleşmesine .....denir.
- 10) Mısırlılar resimleri simgeleştirerek .....denilen yeni bir yazı türünü kullanmaya başlamıştır.
- 11) Dünya tarihinin ilk kütüphanesi Asurların kurmuş oldukları .....kütüphanesidir.
- 12) Anadolu’da kurulan Bergama Krallığı, Mısır ile yaşamış olduğu anlaşmazlıktan dolayı papirüs alamamıştır. Bunun sonucu olarak çok daha sağlam olan .....kağıdını icat etmişlerdir.
- 13) Deniz ticaretiyle uğraşan .....’da özgür düşüncenin etkisiyle bilimsel çalışmalar hızlanmıştır.
- 14) Dünyanın yuvarlak olduğunu bilimsel olarak kanıtlayan ilk kişi ..... olmuştur.
- 15) Kütle çekim kanunu sistemleştirerek bilim dünyasına kazandıran kişi İngiliz bilim insanı .....olmuştur.
- 16) ....., “Bilim ve sanat takdir edilmediği yerden göçer.” sözüyle özgür düşüncenin bilimsel gelişmelere katkısını vurgulamıştır.
- 17) Gazneli Mahmut ..... için “Sarayımın en değerli hazinesi” ifadesini kullanmıştır.

3) Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1.

- Ünlü Türk denizcisi, haritacısı ve coğrafyacısıdır.
- Ceylan derisi üzerine çizdiği dünya haritasını Yavuz Sultan Selim’e sunmuştur.
- Çizdiği Dünya haritasının kenarlarına, çizimini yaptığı bölgelerde yaşayan insanlara ve hayvanlara ait resimler yer alır.
- Çizdiği ikinci dünya haritasında ise Kuzey ve Orta Amerika kıyılarını da göstermektedir.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam bilginine aittir?

- A) Turgut Reis
- B) Seydi Ali Reis
- C) Piri Reis
- D) Oruç Reis

2.

- “Hassas Terazilerin Mucidi” olarak bilinir.
- İcat ettiği hassas terazi sayesinde metallerin ve taşların saf olup olmadıklarını ve metallerin özgül ağırlıklarını tespit etmiştir.
- Newton’dan 500 yıl önce yerçekiminin varlığından söz etmiştir.
- Roger Bacon’dan 100 yıl önce Dünya’nın merkezine doğru yaklaştıkça suyun yoğunlaştığı fikrini ortaya atmıştır.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam bilginine aittir?

- A) Harezmi
- B) Ali Kuşçu
- C) Katip Çelebi
- D) Hazini

3.

Aşağıdakilerden hangisi matbaanın icadı sonrası yaşanan gelişmelerden değildir?

- A) Bilimsel gelişmelerin yolu açılmıştır.
- B) İnsanların bilgi ve kültür düzeyi artmıştır.
- C) Fikirlerin hızlı ve kolay yayılması sağlanmıştır.
- D) Din adamlarına duyulan saygı artmıştır.

4.

- I. Fenike alfabesi
- II. Çivi yazısı
- III. Hiyeroglif yazısı
- IV. Latin alfabesi

Aşağıdakilerden hangisi bu gelişmelerle doğrudan ilgili değildir?

- A) I-III-IV-II
- B) II-I-III-IV
- C) II-III-I-IV
- D) I-II-III-IV

5.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanması durumunda karşılaşılan sorunlardan birisi değildir?

- A) İhtiyaçlarımızı karşılamakta zorlanırsınız.
- B) İsteddiğimiz yeri gezemeyiz.
- C) İstedğimiz işte çalışamayız.
- D) İstedğimiz her yere yerleşemeyiz.

6.

- Güneş, ay, yıldızlar ve gezegenler üzerine gözlemler yapmak için Uluğ Bey tarafından bir rasathane açılmıştır.
- Bu şehirdeki gök bilimciler bir yılın 365 gün, 6 saat, 10 dakika ve 8 saniye olduğunu hesap etmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam şehrine aittir?

- A) Buhara
- B) Bağdat
- C) Semerkant
- D) Şam

7.

- Matematik, astronomi ve coğrafya bilginidir.
- Matematik alanında "cebiri" bilimini geliştirip sistemleştirmiştir.
- Hint sayı sisteminden faydalanan ilk kez "0" (sıfır) rakamından bahsetmiştir.
- Bilinmeyen işareti olan "x" simgesini matematiğe kazandırmıştır.
- Alanında ilk olan bir astronomi kitabı hazırlamış ve güneş, ay ve beş gezegenin hareketleri hakkında bilgi vermiştir.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam bilginine aittir?

- A) Harezmi
- B) Ali Kuşçu
- C) Katip Çelebi
- D) İbn Sina

8.

- Güneş, ay, yıldızlar ve gezegenler üzerine gözlemler yapmak için Uluğ Bey tarafından bir rasathane açılmıştır.
- Bu şehirdeki gök bilimciler bir yılın 365 gün, 6 saat, 10 dakika ve 8 saniye olduğunu hesap etmişlerdir.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam şehrine aittir?

- A) Buhara
- B) Bağdat
- C) Semerkant
- D) Şam

9.

- Hukuk, matematik, mantık, tefsir ve hadis alanlarında eğitim görmüştür.
- Pek çok Batılı bilim insanı tarafından sosyoloji ve tarih felsefesinin kurucusu olarak kabul edilmiştir.
- "Mukaddime" adlı eseri vardır.
- Fikirleri ile Osmanlı tarihçilerini büyük ölçüde etkilemiştir.

Yukarıda verilen bilgiler hangi Türk-İslam bilginine aittir?

- A) İbn Haldun
- B) Ali Kuşçu
- C) Farabi
- D) Evliya Çelebi

10.

Düşünce özgürlüğünün sağlanması hem anayasamız hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile güvence altına alınmıştır.

Bu durum düşünce özgürlüğünün günümüzde öncelikle aşağıdakilerden hangisi ile güvence altına alındığının göstergesidir?

- A) Yasalarla
- B) Kolluk kuvvetleri ile
- C) Mahkemelerle
- D) Sivil toplum kuruluşları ile

11.

1) Erozyon	4) Eğitim
2) Kuraklık	5) Sağlık
3) Deprem	6) Sel

Yukarıda göçlerin nedenleri yazılmıştır.

Bu nedenlerden hangileri sosyal nedenler içermektedir?

A) 1 ve 2	B) 1 ve 4
C) 4 ve 5	D) 5 ve 6

12.

Mersin'in özellikle son yıllarda aldığı göçlerle nüfusu artmıştır.

Bu durumun Mersin'de ortaya çıkardığı sorunlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Çevre kirliliği
- B) Trafik sorunu
- C) Suç artışı
- D) İş kollarında çeşitlilik

13.

Sümer ----- nin ortaya çıkmasındaki en önemli etken rahiplerin tapınaklara getirilen ürünü kaydetme ihtiyacıdır.

Yukarıda boş bırakılan bölüme aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi doğrudur?

- A) çivi yazısı
- B) hiyeroglif
- C) papirüs
- D) parşömen

14.

Aşağıdaki haritada gösterilen "A" noktasından başlayarak oklar yönünde hareket eden dört ayrı öğrenci gösterilmiştir.

Bu kişilerin gittikleri yerlerin nüfus özellikleriyle ilgili olarak verdikleri bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ali hem tarım hem de sanayiden dolayı sık nüfuslanan bir yere gitmiştir.
- B) Su kentsel nüfusun yoğun olduğu bir yere gitmiştir.
- C) Ali ve Tan'ın gittiği yerlerde göçlerden dolayı nüfus artış hızı yüksektir.
- D) Naz'ın gittiği yer yaz aylarında turizme bağlı olarak yoğun bir şekilde mevsimlik göç alır.